

СТРАТЕГІЯ

інформаційної реінтеграції окремих територій на Сході України, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та територій, прилеглих до району проведення антитерористичної операції

Проблема, яка потребує розв'язання

Українська держава розглядає тимчасово непідконтрольні території Донецької та Луганської областей як невід'ємну частину України. В умовах конфлікту на Сході України одним із ключових завдань державної політики є реінтеграція непідконтрольних територій та українських громадян, які на них проживають.

Протягом трьох років конфлікту громадяни України на окремих територіях Донецької та Луганської областей перебувають у закритому інформаційному просторі з повним контролем телевізійних, радіо та друкованих засобів масової інформації (далі – ЗМІ) з боку незаконних збройних формувань.

Після встановлення контролю за окремими районами Донецької та Луганської областей незаконні збройні формування захопили об'єкти інформаційної інфраструктури, а саме: телевізійні вежі, ретранслятори та кабельні мережі. Також були сформовані та розпочали роботу редакції телеканалів, радіостанцій і друкованих ЗМІ. У результаті, була створена монополізована та ієрархічна інформаційна система, центральне місце у якій займає антиукраїнська агітація та пропаганда «успіхів» незаконної влади. При цьому доступ громадян України до українських ЗМІ на зазначених територіях є обмеженим або повністю відсутнім.

Переконання громадян України на окремих територіях Донецької та Луганської областей формуються в умовах закритого інформаційного простору та послаблення інституційних зв'язків з Україною. Під впливом зазначених факторів серед громадян України на непідконтрольних територіях формується негативний образ України. Окрім цього, між українськими громадянами на підконтрольних та непідконтрольних територіях з'явилися певні відмінності в оцінці політичної ситуації та конфлікту на Сході України.

Отже, процес фізичної реінтеграції тимчасово непідконтрольних Україні територій повинен передбачати паралельну реінтеграцію українських громадян на рівні їхніх переконань та ставлення до України. Таким чином, необхідно розробити та реалізувати системну державну комунікацію з громадянами України, які проживають на підконтрольних і непідконтрольних територіях Донецької та Луганської областей.

Дана Стратегія розроблена відповідно до законодавства України, відповідає європейським демократичним цінностям і має на меті реалізацію інформаційних прав і свобод людини і громадянина.

В основу Стратегії покладені завдання інформаційної політики України з інформаційної реінтеграції тимчасово непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей. Стратегія буде реалізована за наступними напрямками: інституціональний, інструментальний, смисловий.

Мета і строки реалізації Стратегії

Метою Стратегії є:

створення на рівні свідомості жителів підконтрольної та непідконтрольної частин Донецької та Луганської областей передумов для прийняття процесу реінтеграції непідконтрольної території області в Україну.

Реалізація Стратегії розрахована на період до 2020 року включно і передбачає щорічний перегляд та актуалізацію.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Досягнення мети Стратегії потребує виконання наступних завдань:

нейтралізація та протидія інформаційному впливу, що несе загрозу національній безпеці України;

зміцнення почуття спільності між громадянами України, які проживають на тимчасово непідконтрольних та підконтрольних територіях Донецької та Луганської областей, а також громадянами України, які проживають в інших регіонах України;

створення у свідомості громадян України, які проживають на території Донецької та Луганської областей, позитивного іміджу України;

формування стійкого переконання у громадян України, які проживають у Донецькій та Луганській областях, що сталий розвиток цих областей можливий лише у складі України;

формування стійкого переконання серед громадян України, які проживають у Донецькій та Луганській областях, у безальтернативності євроінтеграційного курсу України;

підвищення рівня української громадянської ідентичності та свідомості серед громадян України, які проживають у Донецькій та Луганській областях;

формування стійкого переконання серед громадян України, які проживають у Донецькій та Луганській областях, щодо неможливості існування «ДНР» і «ЛНР» як окремого державного формування;

формування стійкого переконання серед громадян України, які проживають у Донецькій та Луганській областях, що конфлікт, який відбувається в Україні з початку 2014 року – це гібридна війна, що ведеться Росією проти України.

Мета і завдання Стратегії можуть бути досягнуті шляхом вжиття наступних заходів:

Інституціональні заходи

посилення координації в інформаційній сфері між органами державної влади, що беруть участь у формуванні та реалізації державної політики щодо Донецької та Луганської областей;

створення єдиного моніторингово-аналітичного координаційного центру на базі Міністерства інформаційної політики України з розробки та реалізації державної інформаційної політики щодо Донецької та Луганської областей;

налагодження механізму вертикальної координації реалізації інформаційної політики з боку органів державної влади на місцевому рівні у Донецькій та Луганській областях;

залучення інститутів громадянського суспільства до розробки та реалізації заходів Стратегії.

Інструментальні заходи для підконтрольних територій Донецької та Луганської областей

В умовах мовлення українських телерадіокомпаній та присутності українських Інтернет-ЗМІ особливу увагу необхідно приділити наступним напрямкам роботи:

нейтралізація впливу мовників з тимчасово непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей;

забезпечення стійкого і повного покриття підконтрольних територій Донецької та Луганської областей сигналом українських телерадіомовників;

збільшення частки та якості спеціалізованого контенту для громадян України, які проживають на підконтрольній території Донецької та Луганської областей.

Інструментальні заходи для непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей

Повне відновлення мовлення українських телерадіокомпаній можливе лише за умови встановлення фізичного контролю України над тимчасово непідконтрольними територіями Донецької та Луганської областей.

В умовах обмеженого мовлення українських телерадіокомпаній та обмеженого доступу до українських Інтернет-ЗМІ особливу увагу необхідно приділити наступним напрямкам роботи:

розширення зони ефірного мовлення українських телерадіокомпаній з підконтрольних територій на непідконтрольні території Донецької та Луганської областей;

створення системи виготовлення та розповсюдження спеціалізованого контенту для громадян України на непідконтрольних територіях Донецької та Луганської областей;

проведення системної роботи з внутрішньо переміщеними особами як з важливим каналом комунікації з громадянами України на непідконтрольних територіях Донецької та Луганської областей.

Смислове наповнення комунікації з громадянами України на підконтрольній та непідконтрольній територіях Донецької та Луганської областей

Для забезпечення процесу реінтеграції комунікація з громадянами України, які проживають на території Донецької та Луганської областей, повинна базуватися на наступних смислах:

Україна – це стала держава з перспективним майбутнім, яка, не дивлячись на складність поточної ситуації, забезпечує гідний рівень життя та безпеку своїх громадян, а також надає їм можливості для розвитку.

Україна – це справедлива держава, у якій панує принцип верховенства права і закону, але також і моральний принцип справедливості: українська держава бере до уваги і розуміє обставини, в яких опинилися жителі непідконтрольної території Донецької та Луганської областей внаслідок конфлікту.

Історично Донеччина та Луганщина завжди були частиною єдиного економічного, соціального, культурного українського простору. Донецька та Луганська області і надалі залишаться частиною України.

Жителі Донецької та Луганської областей були введені в оману та стали заручниками політиків з Російської Федерації, які розв'язали конфлікт в Україні, переслідуючи власні геополітичні цілі.

Так звані самопроголошені республіки «ДНР» і «ЛНР» є нежиттєздатними утвореннями.

Тільки європейська інтеграція України може повністю розкрити весь потенціал України як незалежної держави та Донецької і Луганської областей як її невід'ємної частини.

Стратегія реалізується органами державної влади України центрального та місцевого рівнів, силовими органами, а також органами місцевого самоврядування у межах виконання функцій та завдань, котрі передбачені у відповідних нормативно-правових актах, що регламентують їх діяльність.

Впровадження Стратегії передбачає широку співпрацю органів державної влади та інститутів громадянського суспільства.

При цьому з боку держави повинні створюватися умови для залучення підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, які провадять діяльність у сфері реалізації інформаційної політики, електронних комунікацій, захисту інформації та/або є власниками (розпорядниками) об'єктів критичної інфраструктури тощо до участі у заходах реалізації цієї Стратегії.

До участі у реалізації цієї Стратегії можуть запрошуватися міжнародні організації, які на законних підставах здійснюють свою діяльність у Донецькій та Луганській областях, а також країни-партнери.

Перелік конкретних завдань (із зазначенням строків їх виконання, відповідальних виконавців) передбачається визначити у плані заходів з реалізації Стратегії.

Очікувані результати

Реалізація Стратегії дасть змогу:

створити єдину систему з координації та реалізації державної інформаційної політики щодо Донецької та Луганської областей;

сформувати у громадян України, які проживають на підконтрольній та непідконтрольній територіях Донецької та Луганської областей, стійкого переконання у тому, що вони є частиною українського політичного, економічного та культурного простору;

сформувати у громадян України, які проживають на підконтрольній та непідконтрольній територіях Донецької та Луганської областей, стійкого переконання у тому, що Донецька та Луганська області є невід'ємною частиною України.

Обсяг фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів

Реалізація Стратегії здійснюється за рахунок та у межах коштів Державного бюджету України на період, що відповідає терміну дії Стратегії. На 2017 рік фінансування може здійснюватися за наступними статтями видатків:

«Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансування системи державного іномовлення України» (Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету – 0830);

«Здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору» (Код – 0850).

Фінансування реалізації заходів Стратегії можливе за рахунок перерозподілу коштів Державного бюджету України, передбачених на роботу в інформаційній сфері та взаємодію зі ЗМІ центральних органів виконавчої влади України.

Також можливе залучення коштів міжнародної технічної допомоги, внесків міжнародних та донорських організацій та інших джерел, не заборонених законом.